

DEBRECZENI SZEMLE

IRODALMI, SZÍNHÁZI, ZENEI ÉS KÉPZŐMŰVÉSZETI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 12 korona.
Fél évre 6 „
Negyed évre 3 „
Videki előfizetők bélyegköltsége egész évre 2 K.

Felölös szerkesztő és lapfajtadonos:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Simonffy-utca 1/c
földszint balra. (Piac felől 3-ik ajtó.)

Hirdetések feladhatók a városi nyomdában Dózsa
György könyvelő kezeihez is.

LINOLEUM ÁRUHÁZ. LINOLEUM ÁRUHÁZ

PIAC-U. 58. sz. alá helyeztetett át

Haas Lipót

Linoleum, viaszosvászon s
gummiárú gyári raktára.

TELEFON 644.

Végh Gyula, szücsmester

Elsőrangú modern szücsárú vál-
lalata 00000000000000000000
Kész árúban a legnagyobb vá-
laszték. — Boák és karmantyuk
dusan felszerelt raktára 00000

Debreczenben, Szent Anna-utca 3. szám alatt

CSILLAG ARTHUR

könyv-, mű-, zenemű- és papirkereskedés

DEBRECZEN, VÁROSHÁZA-ÉPÜLET.

Irodalmi és zenemű újdonságok, tankönyvek. 00000
Különlegességek levélpapírokban és borítékokban.
Ügyvédi nyomtatványok, üzleti könyvek és írósze-
rek nagy raktára. 00000000000000000000000000000000

Telefonszám 317.

Telefonszám 317.

A Goldmark kalapgyár

értesíti a m. t. hölgyközönséget, hogy fehér-filz kalap-
újdonságai megérkeztek. Beszerezhetők: **MAROSSY**
GIZELLA vezetése alatt álló kalap-szalomban oo
Szent-Anna-utca 3-ik szám alatt.

Elismert legszebb uridivat újdonságok
ITA- ÉS BORSALINO KALAPOK

FRANK TESTVÉREKNÉL

DEBRECZEN, Piac- és Szent-Anna-u. sarok.

Telefonszám 749.

Orvosságot és vegyvizsgálatot
PONTOSAN KÉSZIT VVVVVV

Dr. SZELÉNYI, Piac-utca 30.
KOSSUTH-PATIKÁ. VVVVVVV

ARISNYÁK, KESZTYÜK

óriási választékban rendkívül olcsón

LANTOS
CSIPKEÁRUHÁZÁBAN
SAS-U. 4.

Kölcsönsegélyző palota. 000 Telefon szám 12—50.

Nőruha szabásmat és varrást úgy az angol
:: mint francia
módszer szerint

uri lányok leggyorsabban és
legpontosabban csakis
Szent-Anna-utca 32-ik szám
szabásmati és varróiskolájában
(Svetits-intézet mellett) sajátíthatják el. Beiratások bármely
nap, d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig. Felvilágosítással szívesen
szolgálók. Szíves pártfogást kérek: **GOLDSTEIN PIROSKA**

FÉRFI-, FIU- és GYERMEKRUHA
leszállított árakon
GRÜNFELD A. és TÁRSA DEBRECZEN.

***** (Kistemplom mellett. Sarok bolt.) *****

BÉRCZI ERNŐ

a debreczeni színtársulat újonnan szerződött művésze.

Elegáns női felöltők ~
Sikkes színházi blouzok
Kosztümök és Pongyolák

KOMLÓS GÉZA

áruházában (az új megyeháza mellett)

Debreczen, Piac-u. 52.

MOSKOVITS JÓZSEF

uri szabó divatterme ————— VÁROSI ÚJ BÉRHÁZ.

A n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy az építkezés miatt a Piac-utcai baraktól volt üzlet-helyiséget a Piac-utcai VÁROSI ÚJ BÉRHÁZBA (baloldal 3-ik bolt) helyeztem át. Kérem továbbra a nagybecsű pártfogásukat. Kiváló tisztelettel **MOSKOVITS JÓZSEF** uri szabó. —————

KEZTYÜK, KÖTSZEREK,
BETEGÁPOLÁSI CIKKEK LEG-
NAGYOBB VÁLASZTÉKBAN:

Schöen Sándor

kesztyű, kötszer- és orvosi
műszertárában —————

Piac-utca 26. sz. előtti baraktól áthelyezett Piac-
és Csapó-utca sarkán lévő volt Kálnai-féle üzlet-
helyiségbe a BIKAI-SZÁLLODÁVAL szemben. ++++

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

TERMÉSZETES ÉGVÉNYES
SAVANYUVIZ.

Nem fáj a feje másnap ha

Littke pezsgőt iszik

MIHALOVITS JENO

GYÓGYSZERTÁRA ÉS GYÓGYSZERÉSZETI MŰ-
LABORATORIUMA A „KIGYÓHOZ”.

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 31. SZ.

VÁROSHÁZZAL SZEMBEN.

A bel- és kül-
földi gyógyszer-
különlegességek,
— hasonszerű
gyógyszerek, köt-
szerek, szélítő-
szerek — legne-
gyobb raktár a
Debreczen és vi-
... dékére. ...

ALFÖLDI TAKAREKPÉNZTÁR DEBRECZENBEN.

Piac-utca 16. szám, saját palota.

Alaptőke 2.400.000 K. Tartalékok: 1.400.000 K. Betét-
állomány nyolcmillió korona.

Érdeklődéségekben a Pesti magyar kereskedelmi bankkal.

Üzletágai: Takarékbetétek, csekszámlák. Váltóleszámitolás, törlesztés és
jelzálogkölcsonók. Értékpapírok vétele és eladása, tőzsdei megbízások, hitel-
levelek bel- és külföldre. Előleg értékpapírokra és árukra. Saját áruháza,
Safe-deposit (magánletét pénz).

Affiliált intézetei: Kabai takarékpénztár r.-t., Náudvari takarékpénztár
r.-t., Hajdunánási gazdasági bank r.-t., Fióktelep Vámospercs.

Gyógyárú, vegsze-
rek, gummiárú, köt-
szerek, gazdasági és
állatgyógyászati cik-
kek nagy raktára a

Központi Drogéria

DEBRECZEN,

Piac-utca, Városház-épület.

Angol és francia illatszer
»» különlegességek. ««

ELSŐRANGU

férfi-, fiu- és
gyermekruhák

a legolcsóbb szabott
arok mellett

BALÁZS JENŐNÉL

kaphatók, PIACZ-U. 61. SZÁM. Telefon 628.

A népszínmű művészi célja.

Tagadhatlan, hogy a népszínmű agoniájának utolsó perceit éli. Hogy feltámad-e valaha, ki tudná megmondani.

Elmulását kizárólag íróinknak tulajdoníthatjuk, akik a népszínművekben egyre jobban eltávolodtak az igazságtól.

A magyar paraszt beszéde erőteljes, darabos, szófukar s nem is hasonlít a mi népszínműíróink virágos, áradozó bőbeszédűségére, szónokló páthoszára s fellengző szerelmi jeleneteire. A magyar paraszt érzése egyszerű, egyenes, nincs meg benne az a sok komplikáció, mesterkéeltség, amit népszínműíróink raffineriája költ. Örömeiben, bánatában legény, aszszony, agg és fiatal nem gyul mindig dalra, nem perdül mindig táncra. A magyar népszínmű ilyen formája, belső és külső tartalma egyaránt nem a népelet képe és tükre, hanem egy hamis, képzeleti, elferdített életé, melyet íróink üzleti számítása alkotott meg.

S ezért kellett a közönség izlésének és értelmiségének fejlődésével, az ujság első varázsának elmulásával ennek a hamis nyomokon indult műfajnak kivésznie.

Busongva keressük a népszínmű, „az egyetlen speciális magyar műfaj” szomorú hanyatlásának okait. Köteteket irunk tele e pusztulás indítékairól. Keservesen fakadunk ki a színházak ellen, melyek nem kultiválják eléggé a népszínművet. Pedig a fejlődés megalkuvást nem ismerő törvényei pusztítják ki a műfajnak ezt a formáját. Nem kap éltető nedvességet az életből, mert nem onnan fakadt, hanem tehetségtelen írók sovány, hamar kimerülő fantáziájából. Nincs életerős gyökere, nincs termő talaja, nem lehet tehát életereje sem.

A magyar paraszt keservesen, rettenetes nyomoruság kinjaival küzd élete fenntartásáért, nélkülöz és sanyarog s az élet terhei mind elviselhetetlenebbül sulyosodnak izmos vállaira. Létfenntartási küzdelme viszontagságosabb s emberfölöttibb, mint bármely más népe. Sulyos gondjai komorra teszik. Sorai ritkulnak, pusztulnak. Százazerszámra hagyja el szeretete földjét és síró lélekkel vándorol messze idegenbe, menekül az éhenhalástól.

Lelkében a nagy szociális forrongások szélvésze zúg. Szeme nyílik s érezi hátramaradottságát. Hasztalan keressük a mezőkön, az erdőkben, a falvak kunyhóiban azokat a jókedvű, mókás természetű, semmi gonddal nem törődő, mulatságos, dalos-táncos parasztokat és lányokat, akiket népszínműíróink fantáziája színpadra állít.

Hazug világ az és izléstelen.

Művészi célja föltétlenül van a népszínműnek, sőt szerepe igen fontos a drámaírásban, de jövője csak úgy lesz, ha életerejét nem fantáziájukból merítik íróink, hanem az igazi népeletből. Temérdek tárgy, komoly összeütközés és drámai motívum anyagát fogják ott találni. Izzó szenvedélyek, mély érzések, nagy indulatok forronganak e rejtett világban. A létért való küzdelemnek keserves és mélyen megrendítő túsája, mélységes problémák viaskodása, nagy eszmék elszánt harca zúg, dübörög a népeletben.

Csak belé kell markolni az igazi drámaírónak ebbe a kohóba s olyan gazdag, olyan érdekes témákat talál, aminőket semmiféle kor társadalmi élete nem nyújtott. De nem üzleti számíttással s nem óvatos, keztyűs kézzel, hanem bátor lélekkel, a véleménynyilvánítás haláltmegvető elszántságával s önzetlen költői ihlettel kell színpadra vinnie tárgyát.

Bármilyen érdekek kívánnák is a hazugságot, utálattal kell tőle elfordulnia. Aki ezekhez a tárgyakhoz nyul, annak vezérgondolata és világító fáklyája az igazság legyen, a hazugság itt gyávaság, a gyöngébb ellen való fegyverkezés. S nem szabad visszariadni attól, hogy ez a néplelek nem vitor, nem dalos, de komor, sőt, sulyos gondoktól terhes. Ha majd íróink nem félnek attól, hogy színpadra állítsák a szociális háborúság elszánt küzdelmeit, mely fergetegként dul a magyar néplelekben, akkor feltámadhat a népszínmű, — talán új név alatt, talán népdráma címén, — mindenesetre azonban új formában s új tartalommal, ám ez a forma és ez a tartalom életképes lesz, mert az igazság talajából, a néplelekből s a népeletből fog fakadni.

Francia műveltség.

A Debreczeni Szemle számára írta: *Beöthy Ali*,

III.

Nem kellett volna országos érdekekre hivatkoznom, ilyen célokra reámutatnom és ezzel nagy hibát elkövetnem. Politikában, úgy hallottam, a teljes őszinteség már tulzott nyíltság, ha nem bűn, legalább is hiba; kétszeresen hiba, ha hiába esik.

A hölgyeknek elég lett volna a terv művészi és szellemi nagy értékét kiemelni arra, hogy a „Francia-Kör” létesítéséért velem együtt lelkesedjenek. Ha elmondtam volna, ami mind igaz, hogy nincs nyelv a világon, mely oly szabatosan, változatosan, ragyogón, mélyen és bájosan tudná az érzést és gondolatot kifejezni, mint a francia; hogy e nyelvben a legforróbb vérű, leggazdagabb képzelő és teremtő szellemi erővel megáldott nép lelke tükrözik vissza; hogy a sokféle szép között amit az ember élvezni képes, a legeszményibben szép egy szép gondolat a legszebb nyelv szaván kiejtve. Szinte azt gondolom, — de ezt már nem tudom egész bizonyossággal — hogy a földi embereknel fejlettebb égi lakók, a „Mars”-on például, a francia nyelv legszebb dialektusát beszélik... ha egyáltalán beszélnek.

No de már én sem beszélek többet, mert a szerkesztő ur még azt véli, hogy megszegtem a tilalmat. Pedig én nem a nőkhöz irtam, csak reájuk gondoltam a férfiakhoz intézett komoly cikkem végén. Most is azt teszem, midőn legvégül ismétlem előbbi cikkem jelmondatát: „a „Ce que la femme veut, Dieu le veut”.

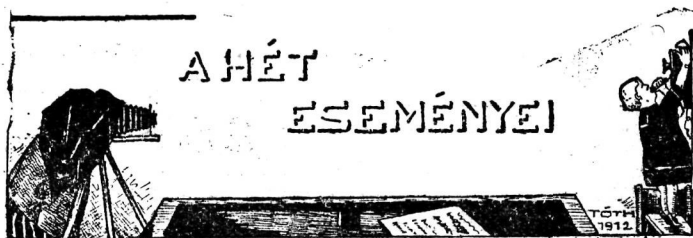
Sokan egy könyvbe nem helyeznek egyebet, mint a — nyugilelet.

„A szerencse vak”, szoktuk mondani, holott mi vagyunk azok, akik nem vesszük észre.

Kovács Gyula
és Társa női divattermei
DEBRECZEN, PIAC-U. 55. Hungária kávéház mellett.

Az őszi idény újdonságai **női felöltőkből. Sport kabátok** 16 koronától feljebb. **Gyermekek és Leányintézeti kabátok** dúsz választékban. oo Pongyolák, blousok.

NŐI- és LEÁNYKALAPOK szolid, elismert legolcsóbb szabott áron

† **Balogh Ferenc** is elment a Kiss Albertek, Somogyi Pálok után. Amilyen magyar diplomata volt Kiss Albert, amennyire a kálvinista eszme rajongó hive Somogyi Pál: olyan mértékben volt tudós Balogh Ferenc. Tudós is, történetíró is, alaposan képzett. a Deák Ferenc, Eötvös Károly magyaros filozófiájától ékeskedő. Nem kereste a nyilvánosságot, talán tanári hivatásától elszabadultan legtöbb időt a könyvtárszobájában töltött. A régi konzervatív magyarság egyik oszlopos tagja volt, a konzervatizmus eszméjének minden helyénvalóságával. Temetése nagyon diszes volt. Mert hiszen temetni tudunk. Nagy, zsenialis tudását felényire se becsültük meg az élőknek.

*

Az iskola feladata. Most, hogy 6 hete bnirattuk gyermekeinket az iskolába s ezzel kezdődik vagy folytatódik a reménység utja, amit minden csemete ébreszt a művelőjében s minden szeretett gyermek fakaszt az ő édes, jó szüleinek szívében.

Mindmegannyi egy fölemelő s végtelenül jóleső gondolatot hordoz megint gyöngéd benső világában. Hátha nagy ember, jeles ember, kiváló ember lesz a gyermekemből, aki fölemelkedik a közönséges, átkos sorból s fényt, dicsőséget, vagyont hoz a családjára, vagy a meglevőt fokozza s még felsőbb színvonalra emeli! S viszi a gyermekét az iskolába, mintha mondaná:

— Itt van az életem virága, a lelkem, szemem fénye, itt van szívem minden reménysége, itt van a jövőm s legdrágább kincsem, amint a kegyes gondviseléstől ajándékba kaptam, — remélem, az urak mindezt tudják az iskolában s aszerint fognak bánni az én gyermekemmel, akit az önök kezébe adok!

Gyönyörű feladat az iskoláé, talán a legszebb a világon. Szép és nemes ideálokat kell plántálni a gyermek fogékony lelkébe s becses, hasznos, tisztességes és értékes, munkás életre kell nevelni és szoktatni a felcseperedő új meg új nemzedéket. Ilyenformán az iskola nemcsak szolgálhatja, hanem irányíthatja is az életnek nemesebb tartalmát. Mert az élet — amennyire visszás és széthuzó mostanság és főként minálunk — sokat ront ugyan az iskolán, de az iskola viszont, ha megfelel nagyszerű hivatásának, sokat javíthat az életen: megedzi a lelket, élesíti az értelmet, nemesíti a szívet s eszközöket ad a létért való küzdelemhez és biztosít szempontokat is, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az ember az Igazság és Hamisság örökös harcában fölismerje, hogy becsületes lélekkel melyik félhez kell csatlakoznia.

*

Pompás diszmű fekszik itt előttünk. A bolgár külügyminisztérium megíratta a bolgár irodalom történetét a legrégibb időktől máig és különösen a mai

irodalomra terjeszkedik ki bőven, kimerítően. A könyvet Popoff Iván szófiai egyetemi tanár írta, még pedig franciául. A borítéklapon rajta van, hogy ez a könyv a kultuszminisztérium hivatalos kiadása. Hogy mi a célja vele, az nagyon egyszerű: a cseppnyi Balkán királyság meg akarja mutatni, hogy van kulturája, sőt elég vakmerő felhívni kulturájára az érdeklődő Európa figyelmét. Óh, vakmerő bolgárok, irigyelünk benneteket. Látjátok, nekünk is van ám irodalmunk, van még egy-két költőnk is olyan, akit mindenütt Európában — még Bulgáriában is — ünnepelelnének. De mi irodalmunk ismertetését bérbe adjuk az analfabétáknak. Huszár Vilmos felfedezi a művelt nyugatnak Richepint és egyetlen francia revünk minisztereink bölcsességét mutatja be a külföldnek, akik természetesen mindent tudnak, csak egyet nem tudnak: írni nem tudnak.

*

(—) **Az elnök fizetése.** Ily című h iradásunkra kaptuk a következő levelet. Méltóztassék megengedni, hogy becses lapjának szept. hó 21-iki számában „Az Elnök fizetése” című cikkének egyes téves állítására néhány helyreigazító megjegyzést tegyek. Habár általánosan elismert tény Amerikában is, hogy az elnöki méltóság szerényen van dotálva, mégsem áll az, hogy „a költsége nagyobb, mint a honorálása”, amennyiben a 15 ezer dollár fizetésen kívül a *Fehér Ház* összes háztartási, istállóí, butorzat stb. költségét az állampénztár fedezi, reprezentálásra pedig külön kap egy bizonyos, megengedem, a szükségletet alig fedező összeget. A nevezett cikk folytatólagosan azt állítja, hogy „Taft is azért nem óhajtott tovább elnök maradni, mert stb”. Azt hiszem, az egész világ tudja, hogy a legtöbb lefolyt elnöki választás alkalmával Taft, Rooseveltt és Wilson voltak a jelöltek, hogy Taft emberei a chicagói nemzeti conventionál a legvakmerőbb és igazságtalan módon fosztották meg a Rooseveltt-párt küldötteit a convention való részvétel jogától és hogy tisztán ezen példátlan erőszakoskodás megtorlása végett lépett föl Rooseveltt mint az általa sebtében életbe léptetett Progressive párt jelöltje, így ketté hasítván a Republikánus pártot és egyuttal diadalra segítvén a demokrata-párt jelöltjét, Wilsont. A tényekkel legkevésbé összeférő állítás azonban a következő: Az új elnök rengeteg vagyon ura. Wilsonnál csak egy elődje az elnöki székhelyben volt szegényebb: Lincoln Ábrahám. De hát honnan is került volna rengeteg vagyona? Születésre nézve egy szegény falusi papnak a gyermeke, aki az egyetemen privát oktatásból tartotta fenn magát. Az egyetemet elvégezvén, magántanár, majd rendes tanár lett, amidőn legmagasabb évi fizetése 6000 dollár volt. Tanároskodott mindaddig, míg 4 évvel ezelőtt New-Jersey állam kormányzójává választották meg, mely állás évi 12,000 dollárt javadalmazott, melyből tekintve magas állását vajmi keveset takaríthatott meg. Mint kormányzó csak három évig működött, minthogy rövidesen elnökké való megválasztása után a kormányzói méltóságról leköszönt. Amint a mondottakból kilálglik, Mr. Wilson még igen szerény gazdagságra sem tehetett szert. Az Egyesült Államoknak ezideig 29 elnöke volt, vala-

Fellensége a pénzének, aki nem az **ADRIA** műteremben fényképezteti magát,

3 hónapig minden 6 darab fényképre egy nagytás ingyen jár. Szent-Anna-u. 5. Telefon 12—66.

menyi közül csak egyetlen egy állott gazdag ember hírében, Washington György, Amerika első elnöke, aki azonban távol állott a milliommosság méltóságától, ha ugyan méltóság az. A 18-ik század végével a „milliomos” még ismeretlen fogalom volt Amerikában. *Kaiser Sándor*, Hajó-utca 22. (Amerikai honpolgár.)

*

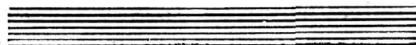
× **A párbajok királya.** Ez nem egy ember, hanem tényleg egy párbaj. Nápoly mellett zajlott le, két olasz között, akik negyvenkétszer lőttek egymásra husz lépés távolságból és csak a negyvenkettedik lövés horzsolta karon az egyiket, amire aztán kibékeltek. Ha eltekintünk attól a lehetőségtől, hogy — olaszokról lévén szó — a segédek kilopták a golyókat és eladták az angoloknak Szent Péter nadrággombjai gyanánt vagy kilopták a puskaport és lapulevelekkel pukkantottak a lövésekhez, mondom, ha ettől a kínálkozó föltevéstől eltekintünk, akkor majdnem az válik valószínűvé, hogy a párbaj-technika mai fejlettsége mellett a legbiztonságosabb hely az ember számára egy ilyen golyózápor. Mivel pedig nincs az a bur a világon, aki huszonegyszer lövöldözvén valaki felé, el tudja kerülni, hogy egyszer is beletaláljon, ha emberséges fegyver van a kezében, az esetből kisugárzó bölcs megfontolást föltétlenül a pisztolyok intelligenciájában kell keresni és valóban a modern párbajfegyverek intelligenciájának van szentelve ez a kis írás, annak az intelligenciának, amely megóv bennünket a hősi buzgalommal kapcsolatosan fenyegető veszedelmektől és megteremti — hogy úgy mondjam — a drótnélküli hősök típusát és lehetővé teszi, hogy a becsület dagjai és furunkulusai is fájdalom nélkül operálódhassanak meg. Jeles kulturális faktor ez a pisztoly, amely a bicska helyébe lépett, hiszen ha már okvetlenül bosszut kell állani a becsületért, nemde nem bölcsőbb és emberségesebb dolog a halhatatlan levegőn bosszut állani, tekintettel arra, hogy a becsületnek ez ugyis mindegy, az embernek azonban abszolute nem az.

*

— **Nemzetközi csárdakedv.** Nem a Tisza partján fekszik az a csárda, hanem Rómában. És nem is Göröncsér Bagó Jóskának hívják a gazdáját, hanem Rosettinek. Nem is a kutyabagosi legénybucsut tartották benne, nem a fehervári bicskák működtek közre és nem a Csutka Boris tánca volt a vitás. Az amerikai követségi titkárt bucsuztatták uri ünneppel. Voltak ott olaszok, spanyolok és franciák. Mágánok, nagykövetek, titkárok és színésznők. És mit tesz Isten, csak hogy megmutassa, hogy a pezsgő mámore sem jobb, mint a Deákné karcosáé? Az olasz vér hevül, a spanyol temperamentum lobogva ég, és csapong a francia kedv. A titkárok Caruso-göröcsöket kapnak, a szubrettek sulyos tárgyakat hajigálnak, a mágánok bögnék, a nagykövetek öklözik egymást és valamennyien szilánkká zuzzák a Rosetti kristályos tükreit és drága edényeit. Végül kórházba visznek egy sulyosan megsérült követségi titkárt. A spanyolt. És még azt mondja a sárga irigység, hogy szép hazánkra nem süt a haladás napja. Mikor pedig nálunk már Bakonytamásiban is régen megunták, amibe csak most kóstol belé a nemzetközi uri társaság differenciálódott eleme...

A színházi büffében

kellemes a
gyomor-ápolás.

Az ének és zene mint az esztetikai nevelés tényezője a középiskolákban.

A Debreczeni Szemle számára írta: KOLLWENTZ JENŐ.

Ki hinné, hogy a modern középiskola, ez az Alma mater, mely a szárnyai alá menekülő, tudományt és nemes lelki kiképzést szomjazó ifju tizezreknek sok-sok irányba terjedő körültekintéssel viseli gondját, mely fáradhatatlan minden új ut és mód felkutatásában, csak hogy a rábizott ifjuságnak — valamennyi nemzet ez egyedüli és igazi kincsének — testi és lelki kiművelését minél tökéletesebben elérje..., ki hinné, hogy ez az iskola mégsem ragad meg minden eszközt, mely nemes hivatása betöltésére képessé tegye, hogy sokoldalúsága dacára némileg egyoldalulag igyekszik ideális feladatát megoldani.

A középiskola feladata a nevelés és a nevelés körébe tartozik vonni az egész embert, annak egész lényét, összes képességeit. Hogy ezek egyikét sem szabad a másik rovására kedvezésben részesíteni, az könnyen belátható, mert nyomában járna az aránytalanság, félszegség, ferdeség. Az ilyen eredménnyel járó nevelést bizonyára mindenki rossznak minősítené, sőt egyáltalában óvakodnék, hogy ezt *nevelésnek* mondja. Miként a fa is csak akkor hoz gyümölcsöt, ha egyformán fordítjuk gondunkat gyökere, törzse és lombkoronája épségére, úgy a nevelés is csak akkor igazán eredményes, ha a test és lélek összes képességeit felöleli. Az értelem fejlesztése és a legtágabb értelemben vett jellemképzés mellett ezért fordítja figyelmét az iskola a testre is; a torna, a játékdélutánok, sőt az ujabban mindig több tért hódító kezűgyesítő tanfolyamok mind a testnevelés szolgálatában állanak.

Az értelem fejlesztése, a jellemképzés és a testnevelés, ez a három tényező képezi gerincét az iskola jelenlegi nevelő munkájának. Bár egyenként is a munkának kimeríthetetlen anyagát, ugyyszólván fel nem dolgozható tömegét rója a pedagógusra, mindazonáltal a nevelésnek ezen hármas irányu kihatása nem meríti ki teljesen az iskola nevelő feladatát, nem meríti ki azért, mert kellő figyelembe nem vesz egy igen fontos szellemi erőt, épen azt, amely bizonyos mértékben és irányban mindegyikünkben ott él, épen azt, amelynek segítségével legkönnyebben férközhetünk az ifju lelkéhez és azt legkönnyebben irányíthatjuk. A léleknek ez az eddigelé kevés figyelemre méltott ereje a széperzék és eme széperzék fejlesztésére, helyes mederbe terelésére irányuló törekvést nevezzük esztetikai nevelésnek.

Távol van tőlünk, hogy bővebben fejtegetssük az esztetikai nevelés mibenlétét, — ehhez egy kötet terjedelmére volna szükség, — csak arra akarunk rámutatni, hogy az a pedagógus legszebb feladatainak egyike. Mert lehet-e ideálisabb nevelő eszköz kezében, mint a szép kultusza, azé a szépé, amely magában foglalja legnemesebb lelki érzelmeink kettős alapját: a jót és az igazat? A franciák meghatározása szerint: Le beau est le bon dans le vrai. Azaz, szép az, ami jó is meg igaz is egyszersmind, más

szóval: a jó tartalom igaz formában eredményezi a szépet, amint ezt Greguss is mondja. Nem lehet tagadni, pedagógusaink kivétel nélkül át vannak hatva az esztetikai nevelés szükségességétől; mind érzi, hogy az ifjúság fogékony lelkében szunnyadó természetes szépérzék várva-várja a fejlesztő, az irányító kezet; mindenki tudja, hogy a nevelésnek legszebb eredménye, legmagasabb foka a művészi alkotások megértése, az abszolút szép meglátása és megkedvelése.

(Folyt. köv.)

IRODALOM.

Világkönyvtár. Ebben a gyűjteményben most egy olyan könyv jelent meg, melynek tárgya mindenkit a legközelebről érdekel. A nevelés nagy dolgai, örökös problémái sok gondot okoznak a szülőknek és egyre foglalkoztatják a pedagógusokat. Thomas híres könyve: *A nevelés a családban (A szülők vétkei)*, mely a Világkönyvtár legújabb kötete, úgy a szülők-höz, mint a pedagógusokhoz fordul nyílt szóval, mélyreható, az életből fakadó igazságokkal. A szülők és a gyermekek, a tanítványok és a tanítók, a szülők és a tanítók egymáshoz való viszonyát tárgyalja ez a könyv. Kemény kritikája mindannak a sok hibának és tudatlanságnak, amit a gyermekkel szemben elkövetnek. Végigkíséri a gyermek nevelését a születés előtti időtől, a bölcsőtől, az iskolán keresztül a felnőtt élet küszöbéig. A szülők hazugságai, a családi fegyelem, a testi, szellemi, a vallás, nevelés, az akarat nevelésének problémái egyaránt foglalkoztatják. Bátor könyv, amely nemcsak a gyermekek, hanem a szülők bűneit is föltárja. A fordítást Holló Márton nagy gonddal és hozzáértéssel végezte. A kötet 1-90 K-ért minden könyvkereskedésben kapható.

Három szenzációs regény. Az Athenaeum Könyvtár a nyári pihenő után egyszerre három regénnyel lepi meg a magyar olvasóközönséget. A fűrge vállalat ezuttal is hü marad programjához. Szenzációs műveket hoz, olyanokat, melyek kiállották már a tűzpróbát, melyek nemcsak a kritikát, hanem a közönséget is meghódították. Vagy újra fel kell-e fedezni Victor Hugo: *Párisi Notre-Dame*-jét? melyről más helyen szólnunk. Nagy sikert ért el *Sudermann: Egyszer volt* című regénye is. Németország után a művelt világ többi országát járta be diadallal. Egy asszonyi démont rajzol meg benne a kiváló német szerző nagy bravúrral. A regény férfihőse másodszor kerül vele az életben szembe és egy csepp hija, hogy nem lesz áldozatává. A regényt kitűnően megjellegzett alakjai és stílári szépségei mellett: a mély lélektani elemzések, finom megfigyelések és szellemes ötletek teszik élvezetessé. Gorkij az orosz munkásélet mélységeibe vezet bennünket *Az anya* című regényében. A komor világot, melyet megismerünk: nagy melegség és nagy fényesség sugározza be. Annak az anyának a szíve, kit Gorkij regényének főhősevé tesz, a világirodalomnak egyik legfényesebb alakja. A szeretet megérthetővé teszi és a megértés: apostollá. Az új szociális eszmék apostolává. Az ut, amelyet megtesz, a vértanuk útja. Tele van tövisekkel és tele van mélységekkel. A regény többi alakja is tösgyökeresen eredeti. Az egész könyv csupa újszerűség és csupa érdekesség. Bizonyos, hogy az Athenaeum Könyvtár három új regényét a magyar olvasóközönség is örömmel fogadja. Minden egyes kötet ára 1 korona 90 fillér.

Mozi — vászon nélkül. Ez a címe a Tábori Kornél szerkesztésében megjelenő Vidám Könyvtár 18-ik

füzetének, amelyet Bródy Miksa, a Leányvásár szerzője írt. — Csaknem félszáz kis humoreszk, croquis, gyorspörgésű dialog és vig történet van a csinos füzetben. A szokatlanul nívós könyvecske 40 fillérért kapható a trafikokban, vasuti állomásokon és persze az összes könyvkereskedésekben.

Olcsó Jókai. Most hagyta el a sajtót ennek a gyűjteménynek újabb tíz száma, mellyel immár százötven számra gyarapodott ez a páratlan Jókai-könyvtár. A most megjelent számok: 141. Az asztalos családja. Az erényt mindig szeretni kell. Két bájos elbeszélés. 142. Bokácus kalandjai és két más elbeszélés; az első Bocskay idejéből való dus fantáziájú történet. 143—144. Lenczi fráter. Regény, mely a Jókai aranyos humorától ragyog. 145—150. Rákóczy fia. Regény három kötetben, melyben a legendás történelmi háttér és érdekfeszítő események mesterein bogozott szövevénye ragadja magával az olvasót. Az Olcsó Jókai egy-egy száma 40 fillérért minden könyves-boltban, trafikban és pályaudvaron kapható.

Hogyan nyomoznak? Egy betörő épp kimászik zsákmányával az ablakon, de mellette fölbukkan már a falon a lesbenálló detektív árnyképe: Fröhlich János könyvén ez a színes cimrajz, amelyet Honti Nándor főtött. A detektív: maga Fröhlich János, aki husz éven át annyi szenzációs bűnügyről írt és ekörül sokat maga nyomozott ki. Legizgatóbb élményeit gyűjtötte a kötetbe, amely a Tábori Kornél szerkesztésében megjelenő *Nagyharang* (Ujságírók Könyvtára) újdonsága. Könyve mindössze 1 koronáért minden könyves boltban, trafikban és vasuti állomáson kapható.

A Magyar Könyvtár füzetei. Pekár Gyulának négy új novellája jelent meg egy füzetbe gyűjtve Radó Antal kitűnő vállalata, a Magyar Könyvtár kiadásában, *Lacika mamája és egyéb történetek* címmel. A címet adó novellán kívül a Vénusz kisasszony, Esztetika és A boldogság utjai címűek vannak a füzetben, valamennyi Pekár munkájának legjavából való. — Robert Louis Stevenson az újabb angol irodalomnak egyik legkitűnőbb tehetsége *Dr. Jekyll és Mr. Hyde különös esete* című pompás kis regényét Benedek Marcell nagy gonddal és megértő szeretettel fordította. — Schiller nagyszabású drámája, hibáival, erényeivel egyaránt egyik legjellemzőbb és leghatalmasabb lendületű műve, *Don Carlos, spanyol infans* kitűnő új magyar fordításban jelent meg a Magyar Könyvtárban. A három könyvet a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég adta ki; ára 30, 60 és 90 fillér.

— **A párisi Notre-Dame.** Az Athenaeum Könyvtár újra egy világirodalmi remekművet vett fel kötetei sorába. Még pedig olyat, mely majdnem 100 éves volta mellett is fiatal maradt. Épen olyan szenzációképen hat az olvasóra, mint 1831-ben, mikor megjelenése minden más érdeklődést háttérbe szorított. Nem csoda. A párisi Notre-Dame az első nagy történeti festmény. Az első regény, melyben nagy tömegek szerepelnek, melyben a középkor alsó néprétegei, mint eleven hatóerők jelennek meg. Páratlan művészi alkotóképességgel mozgatja előttünk az ismeretlen ezreket. Egy-egy kiragadt alak fényt vet a többire, egyesek lelki életéből megismerjük az egész osztályét. Ki felejtene el valaha Esmeraldát, a női bűbáj megtévesztését, ki Quasimodot, a Notre-Dame harangozóját, ki visszataszító testi rut-sága mellett az erkölcsi szépség képviselője, Claude Frollo-t, ki a középkori tudományosság tipusa és Chateaupers-t, a fizikai szépség reprezentánsát és mindezek és a regénynek többi nagyszerűen meg-

jellemzett szereplője is elvész a katedrális hatalmas árnyékában. Ez a csodás templom valósággal él Victor Hugó örökség regényében. Nincs a világirodalomnak egyetlen írója sem, ki valami élettelenül így meg tudott volna lelkesíteni. Ez a templom érez, lát, örül és szenved. Árnyékai meglevenednek és kihúzódnak az eleven életbe, hogy cselekvő energiákká váljanak. Ha a Notre-Dame-ről van szó, akkor nem frázis az a kritikában különben elkoptatott mondás, hogy lélekzetünket visszafojtva olvassuk. A romanticizmusnak ezer színe ragyogja be ezt a könyvet és egy régen lezajlott életnek realizmusa sötétlik felénk minden lapjáról. És milyen ragyogó, káptázatos nyelvművészet, milyen vonzó, lebilincselő előadás! Hugó Victor a legnagyobb leírók és a legnagyobb mesélők egyike. És mind mesemondó- mind leíróqualitásaink kiválóságai teljes értékükben érvényesülnek a magyar kiadásban. *Benedek Marcell*, a regény fordítója nagy művészetrel és nagy rutinnal oldotta meg nehéz feladatát. A magyar kiadás borítékklapját *Basch Árpád* rendkívül izléses és finom illusztrációja díszíti. A terjedelemre nézve is hatalmas regényt 2 kötetben adta ki az Athenaeum Könyvtár. Minden kötet ára 1 kor. 90 fillér.

Színházi hét.

Fene-lányok.

Csurgos Erazucus	—	—	—	—	—	Kassay Károly.
Ezsaiás	—	—	—	—	—	Fehér Gyula
Jeremiás	—	—	—	—	—	Kormos Ferenc
Tóbiás	—	—	—	—	—	Várady Marci
Mátyás	—	—	—	—	—	Nagy Sándor
Tamás	—	—	—	—	—	Szalay Gyula
Luiza	—	—	—	—	—	Borbély Lili
Sarolta	—	—	—	—	—	Vándoriné Márkus A.
Margit	—	—	—	—	—	Mucsy Anna
Lenke	—	—	—	—	—	Payer Margit
Olga	—	—	—	—	—	Bányay Aranka
Kalvári gazdag ültetvényes	—	—	—	—	—	Rónai Imre
Gobanszky Ödön	—	—	—	—	—	Lajthay Károly
Fejes Réla	—	—	—	—	—	Madas István
Mokány Berci	—	—	—	—	—	Bombay Gusztáv
Kövesdy újságíró	—	—	—	—	—	Oláh Gyula
Borzásné	—	—	—	—	—	Halassyné

Luiza és négy nővére árva marad, meghal az apjuk. Erre a hírre hazajön Amerikából a főimposztor nővér, aki azt a tanácsot adja hugainak, hogy legyenek fenelányok. De csak kifelé a nagy világban. Az öt árva leány tulajdonképpen a legbecsületesebb életet éli. Mindenik más szerepet játszik végig, hogy férjhez szerezhessenek. És sikerül is mind az öt leánynak jól férjhez mennie.

Marx cukrászdából

rendelje szükségletét most,
mert az darabonként 12 fill.

Támlásszék 10. sz.

Személyek:

Várossy Vitus	—	—	—	—	—	Madas István
Hermin, a felesége	—	—	—	—	—	H. Serfőzy Etel
Lotti, a leányuk	—	—	—	—	—	Payer Margit
Edus	—	—	—	—	—	Szalay Gyula
Richard, aviatikus	—	—	—	—	—	Oláh Gyula
Hedvig, a felesége	—	—	—	—	—	Borbély Lili
Rudas, abbáziai szállodás	—	—	—	—	—	Kormos Ferenc
Juczi, szobaleány	—	—	—	—	—	Egri Berta
Medve, az aviatikus kör elnöke	—	—	—	—	—	Bombay Gusztáv
Szabó, rendőr	—	—	—	—	—	Juhász József
Lankás, színházi titkár	—	—	—	—	—	Juhász József
Fogházor	—	—	—	—	—	Bálint Béla
Mérnök	—	—	—	—	—	Vajda András
Jegyzető	—	—	—	—	—	Kolozsvári Albert

Egy Várossy Titusz nevű öreg ur az orfeumba vált jegyet, hogy megnézzé a hastáncot s a felesége háta mögött jól mulasson; de tévedésből az operába megy. Ott a nézőtérén a 10-es számú támlásszékre akar ülni, de egy Rudas nevű fiatalember magának követeli a helyet. Ezen összevesznek, Várossy pofon vágja a fiatalembert, majd a közbelépő rendőrt összeszamarazza. A fiatalember szerelmes az öt pofon vágó öreg ur leányába, Lottiban. Ez a pofon tehát elősegíti a szerelmesek egybekelését. Van aztán egy másik szerelmes pár is a darabban: az ifjú Várossy Richárd, az öregnek unokaöccse, aki titokban elveszi Hedviget, holott neki Lottit kellene nőül vennie. Közben az öreg Várossyt három napi elzárásra ítélik a rendőrsértésért, a fogságot helyette az unokaöccse üli le, ezalatt az öreg mulatni megy.

Válás után.

Duval Hanry	—	—	—	—	—	Lajthay
Bourgaubeff	—	—	—	—	—	Kassay
Champeuns	—	—	—	—	—	Madas
Egy földmives	—	—	—	—	—	Juhász
Boldizsárné	—	—	—	—	—	Halassy
Diáne	—	—	—	—	—	Károlyi Lili
Gabrielle	—	—	—	—	—	Szentiványi Gitta
Viktoria	—	—	—	—	—	Payer
Mariette	—	—	—	—	—	Jávör

Bent az erdőben.

Tarics Ákos, földbirtokos	—	—	—	—	—	Fehér Gyula
Florea, gazdasszonya	—	—	—	—	—	Uty Gizella
Dr. Werner Felix, mérnök	—	—	—	—	—	Lajthay K.
Rachel, felesége	—	—	—	—	—	Halassy Mariska

Tarics Ákos megunva a nagyvilági mulatós, gentry életet, visszavonult egy erdő közepén levő birtokába, ahol jóformán egyedül él Florea román gazdasszonyával. Werner Felix bányamérnök keresztül hajt az erdőn s észreveszi, hogy a talaj kavicsa bőséges ércet tartalmaz. Meglátogatja feleségével Rachellel az elvadult, eldurvult Taricsot s kijelenti, hogy megakarja a földet venni. Egy részvénytársaság végül is kibányássza a földjét. De ügyesen csinálja a szerződést. A bánya, a föld, a haszon nagyobb része Taricsé, a munka, a szerződés a Werneré, akit bármikor eltávolíthat a vállalatától Taricsnak Rachel ezt meg is mondja, mikor meglátogatja a lakásán. Itt találja őket Werner, aki feltékenységi jelenetet rögtönöz. Wernerné és Tarics el akarnak szökni s az asszony meg is mondja ezt Floreának, hogy bosszantsa. Tarics elhívja Wernert, hogy megmondja neki, miszerint társul fogadja s a dus jövedelmet megosztja vele, ha elvállalja a feleségétől. Werner ballát ragad, hogy leüsse Taricsot, de Rachel közbelép. Taricsnak ekkor Werner elmondja, hogy a felesége csak ravaszsgából akarta őt elcsábítani becsületlenül. Tarics az asszonyra rohan, Rachel befut a házba, Florea utána s megöli a fiatal csábos asszonyt.

Tatárjárás.

Lohonyay	—	—	—	—	—	Fehér Gyula
Treszka	—	—	—	—	—	Bányay Irén
Riza	—	—	—	—	—	Nagy Aranka
Imrédi	—	—	—	—	—	Nagy Sándor
Lőrenthey	—	—	—	—	—	Oláh Gyula
Elekes	—	—	—	—	—	Kormos Ferenc
Wallerstein	—	—	—	—	—	Szalay József
Mogyoróssy	—	—	—	—	—	Borbély Lili
Tassi	—	—	—	—	—	Várady Marci
Jolike	—	—	—	—	—	Mucsy Anna

Lőrenthey hadnagy katonai nagygyakorlat alkalmából Riza grófnő udvarára vetődik el, akit leánykorában nagyon szeretett, de akit családja egy dús gazdag emberhez kényszerített. Lőrenthey nem akar a háziasszony vacsoráján megjelenni, de később katonai okokból be kell mennie. Miután pedig előzőleg megfogadta, hogy ha átlépi a küszöböt, ott is marad, beváltja szavát akkor is, mikor az „ellenség” rájuk tör. Az ellentétek elsimulnak s a régi szerelmesek egymáséi lesznek.

Apollo mozgószínház.

VECSEY ELEMÉR művész nr zongorázik. Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor. Szombat és vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. ooooo

Mindennap **FEDÁK SÁRI** felléptével **MÁRTA**. Mindennap

Egy asszonyi karrier története 5 felvonásban. Irta: Nádas Sándor.

A FOGADÁS. Vigjáték 2 felvonásban. — RÓKA. Tanulságos.

Rendes helyárak! Nem folytatódó előadások! Rendes helyárak!

Marx cukrászdában

havi nagy kávé abonemánt 7 korona. ~~~

VALÓDI édes, nemes szegedi **paprikakülönlegességek**
óriási raktára

Lindenfeld J. Jenő

fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében
Pénzügyi palota. Telefon 79. szám.

Pályázati hirdetés.

A Debreczeni Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatósága pályázatot hirdet:

1 (egy) Debreczen székhellyel a IV-ik fizetési osztályba sorozott, évi 2600 korona kezdő fizetéssel, négy izbeni négy évenkénti 300—300 korona korpótlékkal és a jóváhagyás alatt álló szabályzat értelmében nyugdíjjogosultsággal, valamint 286 korona fuvardíj-átalánnyal egybekötött kerületi kezelő orvosi;

1 (egy) Hajdudorog székhellyel az V-ik fizetési osztályba sorozott, évi 2000 korona kezdő fizetéssel, négy izbeni négy évenkénti 200—200 korona korpótlékkal és a jóváhagyás alatt álló szabályzat értelmében nyugdíjjogosultsággal egybekötött kezelő orvosi;

1 (egy) ujonnan rendszeresített, évi 1600 korona kezdőfizetéssel és 640 korona lakbérilletményei javadalmazott 1-ső osztályu kezelőtiszt;

1 (egy) évi 600 korona fizetéssel, 320 korona lakbér- és 130 kor. ruhaátalánnyal egybekötött szolgálai;

1 (egy) évi 600 korona fizetéssel, 320 korona lakbér- és 130 korona ruhaátalánnyal egybekötött rendelő-intézeti ápolónői állásra.

Az orvosi állásokra pályázni óhajtok az 1907. évi XIX. t.-c. 110. §-ában előírt minősítésen kívül, ezen állásra való képesítésüket a megfelelő okmányokkal és szolgálati bizonyítványokkal kötelesek igazolni. A megválasztott orvos köteles leendő a többi pénztári orvosokra nézve fennálló szolgálati, fegyelmi és illetmény-szabályzatokat magára nézve kötelezőnek elismerni és ezek alapján a pénztárral szerződést kötve, az állást azonnal elfoglalni.

Az I-ső osztályu kezelőtiszt, szolgálai és ápolónői állásra pályázni óhajtok életkorukat, magyar állampolgárságukat, valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokat a pályázati kérvényükhöz csatolni kötelesek, továbbá a pénztár főorvosának vagy hatósági orvosnak bizonyítványát arról, hogy a pályázó teljesen egészséges. Megjegyeztetik, hogy a pénztár szolgálatában csak teljes koru, de 40 évesnél nem idősebb egyének alkalmazhatók. A választás egy évi próbaidőre szól, a próbaidő alatt a szolgálati viszony a megválasztott tisztviselővel szemben 3 havi, szolgálai és ápolónővel szemben minden kártalanítás nélkül két heti felmondással mindkét fél részéről megszüntethető.

Az állásokat a pénztár igazgatósága választás útján tölti be.

A megválasztott tisztviselő, szolgálai, ápolónő a pénztárnak mindenkor érvényben levő szolgálati, fegyelmi

és illetmény-szabályzatát magukra nézve kötelezőnek elismerni tartoznak.

Ha a megválasztott esetleg nem magyarul tudó állampolgár, csőd vagy gondnokság alatt áll, nyereség-vágyból elkövetett vétség vagy bűntett miatt jogerős bírói ítélettel elmarasztaltatott, továbbá hivatalvesztésre vagy politikai jogainak felfüggesztésére szóló ítélet hatálya alatt áll, ezen esetek fennforgása az alkalmazást semmissé teszi s netán tévesen alkalmazott a pénztárral szemben a szolgálati viszony azonnali megszűnéséből kifolyólag semmiféle igényt nem emelhet.

A pályázati kérvények sajátkezűleg írva és aláírva, a pénztár igazgatóságához címezve **1913. évi október hó 20-ig** adhatók be.

A megválasztott köteles állását azonnal elfoglalni.

Bővebb felvilágosítás a hivatalos órák alatt a pénztár igazgatójától és a főorvosi hivaltól nyerhető.

Debreczen, 1913. évi szeptember hó 24.

Dózsa György s. k.,
elnök.

Dusa József s. k.,
igazgató.

1913/V.—2317. sz.

Árverési hirdetés.

Dr. Nyiri Ernő debreczeni ügyvéd által képviselt Klein Ignác végrehajthatónak végrehajtást szenved elleni 121 kor. 68 fill. tőke, ennek 1912. év márc. hó 1. napjától járó 5% kamata és eddig összesen 93 K 90 f. perköltség erejéig a debreczeni kir. járás-bíróság 1913/V.—5196. sz. kiküldő végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél bírósággal lefoglalt és 621 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak — a felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek — Debreczenben, Hadházi-utca 15. szám alatt leendő megtartására 1913 október hó 13. napjának d. e. 10 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő bolti áruk és felszerelésekből álló ingóságok, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1913 szeptember hó 20-án.

Gáll Vilmos kir. bir. végrehajtó.

Üzletáthelyezés miatt

a raktáron levő összes cikkek, u. m. női felöltők, pongyolák, costümök és blusok, valamint lüster és gummi köpenyek mélyen leszállított áron szerezhetők be

HALMÁGYI SÁMUEL

fő- és fiók üzletében, Piac-utca.

DIANA FÜRDŐ

a vasuti indóházzal szemben

árai a legolcsóbbak!!